

การพัฒนาแนวปฏิบัติการพยาบาลในการป้องกันการใช้สารเสพติดในนักเรียนระดับมัธยมศึกษา
ตอนต้น

DEVELOPMENT OF A CLINICAL NURSING PRACTICE GUIDELINE FOR PREVENTING
SUBSTANCE USAGE AMONG HIGH SCHOOL STUDENTS

อารี ผิงผาย 4836945 NSMH/M

พย.ม. (การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช)

คณะกรรมการที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : รุ่งนภา ภาณิตรัตน์, Ph.D.(Nursing Science),,
ประภา ยุทธไทร, พย.ด.

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแนวปฏิบัติการพยาบาลในการป้องกันการใช้สารเสพติดในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยมีโรงเรียนเป็นฐาน โดยการใช้ขั้นตอนดำเนินการของ Polit & Beck (2004) เป็นกรอบในการศึกษาตามขั้นตอนดังนี้ 1) เลือกประเด็นหรือปัญหาที่ต้องการศึกษา ปัญหานี้ได้มาจากสิ่งกระตุ้นที่เกิดจากการปฏิบัติงานจริงและจากการค้นคว้า ทบทวนองค์ความรู้ วรรณกรรมหรืองานวิจัยต่างๆ 2) สืบค้นและประเมินหลักฐาน 3) ประเมินแนวโน้มที่จะนำไปใช้ในการปฏิบัติ 4) พัฒนาวัตถกรรมนำสู่การปฏิบัติและประเมินผลลัพธ์ต่อการศึกษานี้ ดำเนินการเพียงขั้นตอนที่ 1-3 เท่านั้น ผลการดำเนินการได้หลักฐานเชิงประจักษ์ที่เกี่ยวข้อง 6 เรื่องเป็นงานวิจัยระดับ 2 และ 3 จำนวน 5 เรื่อง และ 1 เรื่อง ตามลำดับ ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์ได้รับการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาและปรับปรุงแก้ไขโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน โปรแกรมการป้องกันการใช้สารเสพติดนั้นดำเนินการในชั้นเรียนโดยโปรแกรมแบ่ง 1) โปรแกรมการป้องกันแบบระยะยาว เริ่มในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 9 คาบ สอนตลอดภาคการศึกษาและมีการเสริม ในชั้น ม.2และม.3 โดยครูที่ผ่านการอบรมจากพยาบาล ผู้เข้าร่วมคือนักเรียนทุกคน และ 2) โปรแกรมการป้องกันแบบระยะสั้นซึ่งดำเนินการโดยพยาบาล จำนวน 9 คาบ ใช้เวลา 3 สัปดาห์ติดต่อกัน โปรแกรมนี้เหมาะสำหรับชั้นเรียนที่มีนักเรียนกลุ่มเสี่ยง เนื้อหาในโปรแกรม ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับสารเสพติด ทักษะชีวิต และการเสริมสร้างการเห็นคุณค่าในตนเอง กลยุทธ์ที่สำคัญในการดำเนินการโปรแกรมคือ การเล่นเกมส์ การจัดกลุ่มอภิปราย และการให้ข้อมูลย้อนกลับ

ข้อเสนอแนะควรนำแนวปฏิบัติการพยาบาลที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้ในหน่วยงานนำร่อง เพื่อประเมินความเป็นไปได้ก่อนที่จะนำไปใช้ปฏิบัติจริง

คำสำคัญ: นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น / การป้องกันการใช้สารเสพติด / แนวปฏิบัติการพยาบาล

THE DEVELOPMENT OF A CLINICAL NURSING PRACTICE GUIDELINE FOR PREVENTING SUBSTANCE USAGE AMONG HIGH SCHOOL STUDENTS**AREE PUNGPAI 4836945 NSMH/M****M.N.S. (MENTAL HEALTH AND PSYCHIATRIC NURSING)****THESIS ADVISORY COMMITTEE: RUNGNAPA PANITRAT, Ph.D.,
PRAPA TUTHTRAI, Ph.D.****ABSTRACT**

This study aimed at developing a clinical Nursing Practice Guidelines (CNPG) to preventing substance usage among junior high school students. The evidence- based practice model of Polit & Beck (2004) was used as a framework of this study. The model of Polit & Beck is comprised of the following steps: 1) identifying the clinical issue of study either from the problem triggered from clinical practice or knowledge triggered from literature review; 2) searching and assessing the empirical evidence related to the main topic; 3) assessing potential for implementation; and 4) Implementing the CNPG and assessing the outcome. However, only steps 1, 2 and 3 were conducted in this study.

Six research evidences were obtained. Five of them were Randomized control trial research. Another one was quasi experimental research. Recommendations were obtained though the process of data analysis and synthesis. Then, it was validated by 3 experts. The CNPG aimed to prevent substance usage among all and risk junior high school students. There are 2 different ways to conduct CNPG, dividing by duration of program. It was classed based. First, a long term program was conducted every year from grade 7 to grade 9 by teachers trained by nurses. First year nine sessions will be followed by a booster sessions provided at grade 8 and 9. This long term program was suitable for all students. Secondly, short term program was 9 sessions conducted by nurses or health care providers within 3 consecutive weeks. Content of the program includes knowledge in relation to toxicities of substances, life skills and strengthening self-esteem and resistance for advertisement pressure. Strategies for program success were game playing, group discussion and feedback

The findings suggest that a pilot study should be conducted in order to evaluate the effectiveness of the CNPG prior to utilization in clinical practice.

**KEY WORDS: MIDDLE SCHOOL STUDENTS / PREVENTING DRUG USE /
NURSING PRACTICE GUIDELINE**

159 pages.